Asia: VNS 4/2017 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018—2021; Metsätalous

Luonnonvarakeskuksen lausunto

Toimintaympäristön asettamat haasteet

Suomen metsäsektori on erityisen riippuvainen vientikysynnän kehityksestä päämarkkinoillamme. Valtionvarainministeriö ennustaa tärkeimpien vientimarkkinoiden BKT-kasvuksi 3,6 prosenttia tälle vuodelle ja seuraavalle kahdelle vuodelle hieman tätä korkeampaa kasvulukua. Olemassa olevien ja jo rakenteilla olevien uusien metsäteollisuusinvestointien kannattavuus tulee riippumaan lähivuosien maailmantalouden ja maailmankaupan kasvusta. Myös kaavaillut metsäbiomassaa hyödyntävät investoinnit Suomessa toteutuvat ainoastaan mikäli talouden ja kysynnän kasvuluvut lähinnä Euroopassa ja Kiinassa pysyvät vähintään ennustettujen kaltaisina.

Maailmantalouden kasvun lisäksi kotimaisten kustannustekijöiden merkitys metsäsektorin ja metsätalouden vientikehitykseen korostuu senkin takia, että tuottavuuden kasvu on metsäalalla merkittävästi hidastunut viime vuosikymmenten erittäin nopean tuottavuuskasvun jälkeen.

Selontekoon sisältyvien toimien vaikutuksia

Vuosien 2018-21 julkisen talouden suunnitelmaan sisältyy menokehyksen puitteissa tehtyjä lisäpanostuksia Osaaminen, kasvu ja työllisyys- sekä Uudistuminen –kokonaisuuteen. Kohdistuessaan metsäntutkimukseen ja alan kehitystyöhön hallituksen kärkihankerahoitus sekä Tekesin ja Suomen Akatemian lisäresursoinnit parantavat metsäalan innovaatioympäristön toimintamahdollisuuksia. Uudistuminen –kokonaisuuteen liittyvät panostukset energia- ja ilmastostrategiaan, jonka toteuttamisella on merkittäviä metsätaloudellista aktiviteettia lisääviä vaikutuksia.

Ammattikorkeakoulutuksen käynnistäminen Xamkissa liittyen mekaaniseen puurakentamiseen voi tukea järeän puutavaran tuottamiseen tähtääviä metsätaloudellisia investointeja alueellisella tasolla. Puurakentamisen edistämisestä onkin huolehdittava niin, ettei Suomi jää tämän alan globaalista trendistä jälkeen. Myös ammatillisen koulutuksen reformiin tähtäävä 15 miljoonan euron panostus vuosina 2018 ja 2019 voi vahvistaa metsäalan oppilaitosten kykyä parantaa ammattitaitoisen työvoiman tarjontaa koko metsäalan arvoketjussa.

Aikaisemmin leikatun Etelä-Suomen metsien toimintaohjelman (METSO) rahoitusta lisätään 5 miljoonan euron vuosittaisilla panostuksilla. Tämä parantaa mahdollisuuksia vastata sitoumuksiin, jotka tähtäävät metsäluonnon monimuotoisuuden vähentymisen ehkäisemiseen.